

Göçmenlere Yönelik Dil **Desteği** Avrupa Konseyi Araç Kutusu

26 - Dil **desteği** verilirken dil bilgisi üzerinde **çalışmak**

Amaç: Göçmenlerin dil **öğrenmelerine yardımcı** olmak için dil **desteğine bazı** dil bilgisi etkinliklerinin dâhil edilmesi konusunda rehberlik etmek.

Bir dili, günlük amaçlar için kullanmak üzere kendinizi eğiterek öğrenebilirsiniz (örneğin, yön sormayı, önceki gün ne yaptığınızı söylemeyi, bir mobilya parçasını monte etmekle ilgili talimatları okumayı veya güvenlik kurallarını anlamayı vb. öğrenerek). Araç setinde dil öğrenimini organize etmenin ve öğrencilerin pratik yapmalarını sağlamanın bu yolu 'senaryolar' şeklindedir (bkz. Araç 54 - Göçmenler için dil desteğinde senaryo kullanımına giriş).

Belirli dil destek etkinliklerini dil bilgisi üzerinde de yoğunlaştırabilirsiniz. Bu, dil öğreniminde uzun süredir kullanılan bir yaklaşımdır ve bazı dillerde ve bazı ülkelerde hala yaygındır. Gruplarındaki göçmen öğrenciler, ana dillerini veya yabancı dilleri öğrenirken, özellikle de dili yazarken, okulda dil bilgisi yaklaşımını deneyimlemiş olabilirler ve bu nedenle dil bilgisine odaklanan öğrenme etkinlikleri bekliyor olabilirler. Çok eğlenceli olmasalar da, ana dilleri hedef dilden çok farklı olan öğrenciler için dil bilgisi alıştırmaları genellikle güven verici ve faydalı olarak görülür. Ayrıca, özellikle yetişkin öğrenciler, öğrenmekte oldukları dille ilgili bir tür "kurala" dayanma ihtiyacı hissettikleri için sıklıkla dil bilgisiyle ilgili sorular sorarlar.

Göçmen dil öğrencilerine dil desteği sağlarken faydalı olabilecek dil bilgisi ile ilgili bazı öneriler aşağıda verilmiştir.

- Grubunuzdaki **öğrencilerin** hedef dilin dil bilgisi **kurallarını öğrenmeyi** bekleyip beklemediklerini **öğrenin**
  - Grupta kimlerin ana dillerini veya yabancı bir dili öğrenirken dil bilgisi üzerine çalıştığını bulmaya çalışın.
  - Öğrencilerinize dil bilgisi üzerinde çalışmayı sevip sevmediklerini ve bu tür alıştırmaların yararlı olduğunu düşünüp düşünmediklerini sorun.
  - Neden dil bilgisi çalışması yapacağınızı veya yapmayacaksanız neden sadece sınırlı dil bilgisi çalışması yapacağınızı açıklayın.

Dil bilgisi **alıştırmaları** yapmaya karar verirsiniz, **aşağıdaki** yönergeleri izleyin:

- Araç Setinde sunulan çeşitli senaryo araçlarında önerildiği gibi senaryolar üzerinde çalışmaya öncelik verin.
- Senaryo görevlerini yerine getirmek için gereken iletişimsel işlevlerle ilgili dil bilgisi yapılarına odaklanın (örneğin bir daveti veya öneriyi reddederken olumsuzluk ifadelerini kullanmak, örneğin "Hayır teşekkürler, zamanım yok" gibi ya da bir ricayı daha kibar hale getirmek için şart kipini kullanmak, örneğin "Daha az gürültü yapabilir misiniz, lütfen?")
- Senaryolar gibi dil alıştırmaları sırasında isim, fiil, sıfat, çoğul, özne vb. teknik terimleri kullanmaktan kaçının çünkü bunlar bazı öğrenciler için anlaşılması zor olabilir. Bu gibi terimleri yalnızca alıştırmalardaki sözcük kategorileri hakkında konuşmanız gerektiğinde kullanın.
- Kelime sırası veya kelime sonlarındaki değişiklikler gibi dilin gramer özelliklerinin basit açıklamalarını verirken diyagramlar, çizimler veya resimler kullanın.
- Dilin ortak özelliklerini göstermek için açık örnekler kullanın, örneğin:
  - *Pazar günleri futbol oynuyor. Dün futbol oynadı.*
  - *Çocuklar akşamları yüksek sesle müzik çalıyorlar, ama gündüzleri çalmıyorlar.*
- Örneğin İngilizcede artikkel kullanımı gibi uzun açıklamalar yapmayın. Her bir öğrencinin dilde kaydettiği ilerlemeyi göz önünde bulundurun (bkz. Araç 20 - *Yeni bir dile yeni başlayan göçmenler için dil desteği hedeflerinin belirlenmesi*)
- Sadece gerekli olduğunda, örneğin İngilizcedeki "went, ate, had" gibi yaygın düzensiz geçmiş zaman formları için ezbere öğrenme yöntemini kullanın.
- Dil bilgisinin bir özelliğini kendiniz sunmak veya açıklamak yerine, önce öğrencilerden bunu kendi sözcükleriyle açıklamaya çalışmalarını isteyin.
- Uygulamalı alıştırmalar kullanıyorsanız, öğrencilerin cevaplarının nedenlerini düşünmelerini ve açıklamalarını teşvik etmek için çiftler halinde çalışmalarını sağlayın. Öğrencilerin doğru cevapları vermeleri yeterli değildir. Dil bilgisinin nasıl işlediğini anlamaları gerekir.
- Öğrencilere öğrenmelerini pekiştirmek için kendi başlarına ek alıştırmalar yapmalarını önerin (örneğin ev ödevi olarak, dil bilgisi uygulamalarını kullanarak vb.).
- Dil bilgisi alıştırmalarının amacının dil öğrenimini desteklemek olduğunu unutmayın, bu nedenle öğrencilerin cevaplarını değerlendirmeniz veya puanlamanız gerekmez. Yalnızca geri bildirim vermeniz veya diğer öğrencilerden geri bildirim istemeniz gerekir (geri bildirim verme yolları Araç 27 - *Dil öğreniminin değerlendirilmesi ve destekleyici geri bildirim verilmesi* bölümünde ele alınmıştır).
- Öğrencileri, hedef dilin kelime sırası, olumsuzlukların nasıl işlediği, zamirlerin kullanılıp kullanılmadığı gibi belirli özelliklerini ana dilleriyle karşılaştırarak dil bilgisi hakkında düşünmeye teşvik edin. Örneğin, ikili veya küçük gruplar halinde çalışırken, farklı veya aynı ana dillere sahip öğrenciler, yeni dilin dil bilgisi kuralları ile ana dillerinin dil bilgisi kuralları arasındaki bazı önemli farklılıkları açıklayabilir ve tartışabilirler.